

ями з 3–10 особин (29,2 % випадків), ще в 14 (21,5 %) групах нараховувалося від 11 до 25, а в двох (3,1%) – 44 і 47 особин. Канюки в групах то кружляли, то по одному чи по кілька припиняли коловий рух і планеруючи пролітали кількасот метрів. Група при цьому розтягувалась у переривчасту лінію. Іноді починали кружляти птахи всередині розтягнутої зграї, і тоді вона розпадалася – передові особини летіли далі, а решта приєднувалась до колового руху. Одинаки теж просувалися то ширяючи, то планеруючи прямолінійно. В одному потоці з канюками летіли малі яструби (*Accipiter nisus*) – всього 5 (2, 1, 1, 1) особин, а також поодинокий сапсан (*Falco peregrinus*). Вони спостерігалися з 12⁵⁷ до 14⁴⁵. Крім того, о 10²⁰ пролетіла зграя близько 70 граків (*Corvus frugilegus*), а в 11⁰⁰ близько 40 чикотнів (*Turdus pilaris*). Усі хижаки летіли у напрямку від південного до південно-західного, на висоті від 60–70 до 300–350 м, видима ширина фронту польоту була приблизно 1,2–1,5 км. Враховуючи тривалість і швидкість перельоту, його масовість і безперервність, можна уявити, що скупчення канюків розтягнулося на декілька десятків кілометрів. Імовірною причиною такої концентрації мігрантів була сприятлива погода цього дня і несприятлива, через туман і низьку хмарність, у дні попередні.

ЛІТЕРАТУРА

- Дементьев Г.П. (1951): Отряд хищные птицы. - Птицы Советского Союза. М.: Сов. наука. 1: 70-341.
- Зубаровський В.М. (1977): Хижі птахи. - Фауна України. Київ: Наук. думка. 5 (2): 1-331.
- Костин Ю.В. (1983): Птицы Крыма. М.: Наука. 1-241.

*Стаття А.І. с. Підставки, Липоводолинський р-н,
Сумська обл., 42535, Україна (Ukraine).*

СПОСТЕРЕЖЕННЯ МАСОВОЇ МІГРАЦІЇ КІБЧИКА У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В.В. Сижко

An observation of mass migration of the Red-footed Falcon in Dnipropetrovsk region. - V.V. Syzhko. - Avifauna of Ukraine. 4. 2008. - An exceptionally mass migration was observed in Verkhnyodniprovsk district on 8.05.2007. In total 1600–1700 falcons were counted between 17⁰⁰ and 18⁴⁵. [Ukrainian].

Key words: Red-footed Falcon, *Falco vespertinus*, migration, number.

Address: V.V. Syzhko, Lenin str., 27/33, Verkhnyodniprovsk, Dnipropetrovsk region, 51600, Ukraine; e-mail: orlan95@yandex.ru.

На території Дніпропетровщини кібчик (*Falco vespertinus*) зараз є рідкісним гніздовим і пролітним птахом. Ще в середині ХХ ст. він був звичайним, а вже до 1980-х рр. його чисельність значно знизилася, і вид було включено до Червоного списоку птахів Дніпропетровської області в категорію “Б” – рідкісні види. Залишаючись в наш час надзвичайно рідкісним на гніздуванні, кібчик і під час міграції є малочисельним. Згідно наших спостережень у 2003–2006 рр., щовесни реєструвалося по 1–7 (в середньому 3) пролітних птахи. Випадок масової міграції, який мав місце 8.05.2007 р. у Верхньодніпровському районі Дніпропетровської області перевершив усі можливі очікування.

Перші птахи, що летіли в південно-східному напрямку біля с. Підлужжя були помічені близько 17 год. За 10–15 хвилин проліт набув масового характеру. Найбільш інтенсивно кібчики летіли з 17²⁰ до 17⁵⁰. Кількість птахів, які пролетіли за цей час, склала 810 особин. Чітких зграй не спостерігалось, птахи летіли на відстані кількох десятків метрів один від одного на висоті 30–70 м, іноді знижуючись до 3–5 м. В кінці спостереження після проходження грозового фронту з дощем вони піднялися до 500–800 м. Останні пролетіли о 18⁴⁵. Всі птахи, які спостерігалися, летіли на південний схід вздовж берега Дніпродзержинського водосховища. Ширина пролітного фронту коливалася від 200 до 500–700 м. Загальна кількість соколів, яких вдалося підраховувати, склала 1600–1700 особин.

Дещо подібне спостерігалось цього ж дня і над с. Дніпрово-Кам'янка (особ. повід. В. А. Сідака), яке розташоване за 30 км на північний захід від с. Підлужжя. На наш погляд, головним фактором, що сприяв процесу масової міграції, були певні погодні умови. А саме гроза, яка наближалася з північного заходу, з боку якої і летіли птахи.

*Сижко В.В., пр. Леніна, 27, кв. 33, м. Верхньодніпровськ,
Дніпропетровська обл., 51600, Україна (Ukraine).*

ГНІЗДУВАННЯ СИВКОПОДІБНИХ НА ДАМБИ ЧЕРЕЗ КРЕМЕНЧУЦЬКЕ ВОДОСХОВИЩЕ

М.Н. Гаврилюк, М.М. Борисенко, О.В. Ілюха

Nesting of Charadriiformes at the dam across Kremenchuk reservoir. - M.N. Gavrilyuk, M.M. Borysenko, O.V. Ilyukha. - Avifauna of Ukraine. 4. 2008. - Common Terns, Little Terns and Little Ringed Plovers breed at the concrete dam across Kremenchuk reservoir. Nesting of the Oystercatcher is probable. [Ukrainian].